

КЪУАУАНЧЛЫ ИШ

Энтта да бир «Кюн шахар» Майскийде ачылганды

КъМР-ни Башчысы Юрий Коков тюнене сабий чыгъармачылыкны Нальчикде «Кюн шахар» академиясыны филиалыны Май районда ачылууна къатышанды. Аны къууанчына келле келгенде. Аланы араларында КъМР-ни Парламентини, Правительствоусуну келечилери, Патигорскну бла Черкесскни Феофилакты, «КъМР-ни профсоюз организацияларыны биргиуу» союзну таматасы Фатимат Амшкова, муниципал районланы бла шахар округланы башчылары, жамауат организациаланы келечилери, устазла, окуучула, Май шахарда жашагъанла, къошу элени таматарлары да.

ишлери жаны бла министри Нина Емузова зонокъанланы улуу залга ашырады. Алайда алага «Феникс» юглюю кыр студия (башчысы Елена Тан) жарыкъ жыр бла тобейди. Жаш артистле кетип

тебирегенлеринде уа, Юрий Коков бек кичи къызыккыны къолуна алып: «Атың неди, жаратамсы бу мекямы, мында игимиди?» - деп сорайды. Ол да, ыразы болуп, башын булгъайды.

Андан сора КъМР-ни Башчысы, жыйылганлага айланып: «Багъалы шухларым, бюгюнню иш жалаңда. Май районга угъай, битей республикага да магъаналыды. Быллай сабийкиклени кърсем, жюрегим къуанады, келюм кетюроледи. Биз барыбыз да ма аллай фахмулу къызчыкъла эмда жашчыкъла, аланы тамоблагы кюмлер ючюн ишлейбиз. Къалай-алай десек да, аладыла къыралны келир заманы, бизни уа къууанчыбыз, ышанчуубуз», - дегенди.

Юрий Коков Нальчикде, Терекде, энди уа Майскийде ёсок келген тёлюлеге быллай элзамет арала асарга себеплик этгенлеге жюрек ырызлыгын билдиргенди. «Сабийлибизни фахмулуларын ачыкъларга, айнытырға да себеплик этерик быллай араланы республиканы башха районларынды да ачыкъларга. Мында не затха койретриклерин къатлап турмаймы, бир нечынсан сагъанаймы: робототехника, шахматла, жырларга юйретю. Май районда жашагъанланы

барын да бу аламет иш бла алгъышлайма. Нальчикде Академияга алты минген аслам сабий жюроп, тюрюлю-тюрюлю усталыкълага юйренедиле. Хар къайда да бюкюмлер ачыкъла уа, аланы саны бютюн кеп болуккъуду, дегенди Юрий Александрович.

Феофилакт а «Кюн Къабарты-Малкъар» деп не хыйсапдан айтылганына энди тюшонгенин чертгенди. «Къаказчы деп некъ айтадыла - мында жашагъанла сабийлерин адеп-къылыкка, абаданлагъа сый-намысы берирге, Ата журтну сюереге юйретгенлер ючюн. «Кюн шахар» а бир улуу юйорню от жагъасарды. Къабарты-Малкъарда жарыкъ жылы кюмлекен болуула, сабийлибиз мамыр кекню тюбюнде жашасынла! Бу республиканы башчылары сабийлеге, кеп балалы юйорлеге къайгырғанлары ючюн алагъа жюрегимден ыспас этеме», - дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Экономика

Бытыр Къабарты-Малкъарда импортну алышындыруу программаны хайырландыруу промышленностню ёсоуу иги амал болганды, деп билдиргенде КъМР-ни Промышленность эм сатыу-алуу министрствосуну пресс-службасындан. Экономиканы айнытырға жаңгы производстволаны къурау иш себеплик этгенди. Ол санда «Строймаш» заводда эл молкге керек полимерден жарашдырылган контейнерлени чыгъаруу 20 процентге кёбейгени ючюн резин бла пластмассдан

Импорту алышындыруу - жаңгы производстволаны къурауу ахшы себеби

тепленнге иги да чыдамлыды, жылууну аяды, кеси да теген EMMEDUE деген италияны компанияны технологияларына кере этиледди. Россевиде, мында сора, быллай производство болмагъаны себепли предпритияны продукциясы сурам уллуду. Темирден аберие чыгъарганы «ЭлектроПроСервис» компания да бюгюнлюкде кабель чыгъарганы предпритияны багыр чыбыкъла бла жалчытады.

Къумач согууу эмда быстырла тигиу бёлюмледе да айнытуу ёсленди. Бахсанда фабрика бла байланла Нальчикде эмда энтта да юк районда жаңгы цехле къуарганыны хайырындан къумач согууда ёсом - 32,1, экинчисинде уа 8,3 процентге жетгенди. Бытыр республикада 27 миллиард сом багъасына промышленность продукция чыгъарылганды эми алычуулагъа жиберилгенди.

Къумач согууу эмда быстырла тигиу бёлюмледе да айнытуу ёсленди. Бахсанда фабрика бла байланла Нальчикде эмда энтта да юк районда жаңгы цехле къуарганыны хайырындан къумач согууда ёсом - 32,1, экинчисинде уа 8,3 процентге жетгенди. Бытыр республикада 27 миллиард сом багъасына промышленность продукция чыгъарылганды эми алычуулагъа жиберилгенди.

Информационны материалларыны кере.

Бизни корр.

Тюбешуу

Ушакъны баш темасы - илмуну бла билим бериюну андан ары айнытыну онглары

Тюнене КъМР-ни Правительствоусуну юйюнде Юрий Коков РАН-ны академик Владимир Фортюв бла тюбешуу. Ушакъ юнде Къабарты-Малкъарда илмуну бла билим бериюну андан ары айнытыну онглары сюзюлендиле.

Владимир Фортюв республиканы илму-техника жаны бла болуму бийик даражага жетгенин, аны жеринде Россейни Илмула академиясыны арасы орналганын, алимлени кеп ишлери тюрюлю-тюрюлю бёлюмледе хайырланылганынын белгилегенди. «Бу Къабарты-Малкъарда илму бла билим берю андан ары да айнып барыу ючюн къолбуздан келгени аймайбыз. Сизни жаш адамларыгъыны аспирантурага алабыз. Аны бошагъандан сора ала республикага къайтадыла. Мен аллай байламлыккагъа бек къууанам», - дегенди академик.

КъМР-ни Башчысы Россейни Илмула академиясына, энчи да Владимир Евгеньевичте, уста кадрла хазырлауға тири къатышканы, Къабарты-Малкъарда илму школы бла бийик билим берюню коюлендирюу улагу къошумчулук этгенлери ючюн жюрек ырызлыгын билдиргенди.

Тюшден сора академик «Кюн шахар» чыгъар

мачылык академияда бла къырал университетте лекцияла окугъанды. Владимир Фортюв Х.М. Бербеков аты Къабарты-Малкъар къырал университетни попечитель советине киреди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоуну пресс-службасы.

Парламент

Депутатла школға дери окутууну къайгысын кёргендиле

КъМР-ни Парламентини Билим берюу, илму эмда жаш тёлю политика жаны бла комитетини кенгертилген жыйынуунда Къабарты-Малкъарда школға дери билим берюню айнытыну кёргендиле. Аны законла чыгъаруу органы депутатлары, КъМР-ни Жамуат палатасыны, Билим берюу, илму эмда жаш тёлюну ишлери жаны бла министрствону келечилери, районланы бла шахарланы тийшилы управленяларыны, жер-жерли учрежденияны башчылары, Парламентде Жаш тёлю палатаны къуауму да къатышкандыла.

Комитетни таматасы Светлана Азизова Россей Федерацияны Президентини Владимир Путини Указы бла бийыл Сабийликни онжыллыгы башланганын эсгергенди. Къабарты-Малкъарда школға дери билим берюуе улуу эс бурулганын, аны айнытуу жаны бла талай мадар да этилгенин айтханды. «Алай соруула кёлюле. Ма алагъа жууапта табар ючюн жыйылганды биз бери», - деп чертгенди ол.

Андан сора жыйылгандыла профессорлы министрни орунбасары Ирина Шонтукованы билдирюуне тынгылгандыла. Ол республикада 52720 са

саны 11 706-гъа кёбейгенди. РФ-ни Президентини буйругъун толтуруу муратда 3-7-жыллык балаланы барысына да сабий салдага жерле жетер ючюн, 2013 жылда школға дери билим берюу системаны игилендирюуе Федерал бюджетден 861,466 миллион сом, республиканыкъандан -242,109 миллион сом бёлюнгенди эмда хайырланганды. Алай бла 9172 жаңгы жер къошулганды. Андан сора да, алай махемелеге жюромеген сабийде да бир жаңында къалмаз ючюн, къыска заманын турруча группала къуарылгандыла. Алагъа да 400-ден аслам балачык жюроме болуккъуду. Аны бла да къалмай, энчи ишти организациаланы къурауға да хар жаңы бла да себеплик этиле. Бюзде 2013 жылдан бери школға дери билим берюу жаны бла 9 жаңгы объект ишленгенди, 83 учреждение тынгылы ремонт этилгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Эл молк

Он минг тонна татыулу бадыражан жыар умтлудула

Бахсан районда «Агро-комплекс» илму-техника комплекс ишлеп башлагъаны он жыл болады. Ол кыйырма гектар жерде орналады. Алгъаракълада мында 500 минг бадыражан зыгыла салгандыла, деп билдиргенди муниципалитетни администрациясыны пресс-службасындан.

Бийыл типрик жыйып башлар кезюуе бир квадрат метрден 50 килограмм бадыражан, саулай айтханды уа, 10 минг тонна качествену продукция алырға умут барды. Томатла апрельни биринчи конлеринде чатып башладыла. Декабрьде уа теплицаланы ичин керекис битимледен тазалап, семирттичле къуюп, топуракны жаз башына хазыр этедиле.

Производство бир нечяна кесекеден къуралады. Биринчиден, урукъун эчки орунлаула себип, аланы ёс алырча камералагъа салдыла. Ызы бла зыгыт этип тебирегилей (3-4 кюнден сора) аланы чыракъла бла жарытылып тургъан бёлюмге чыгъардыла. Алай бла ол орунда анда 35 кюнюн тудыла. Андан сора уа бадыражанланы тамыр этерик жерлерине орнатдыла. Хар бирини тюбюне тамычы халда семирттичлери болгъан суу жиберилади. Бу жумушланы барын да автоматика халда «ПРИВА» комплекс тамам-

лайды. Битимлени зарарлы къурткумурсохладан сакъларча химия препаратланы угъай, этмофогат къуртланы хайырланадыла. Аланы Голландияда «Колерт» фирмандан сатып аладыла. Бадыражанланы голлерини балаландырыуда сары чимбине хайырландыла. Аланы Воронежде «Бамбл Би» фирма ёсдорди.

Битимлени ёсоому 14-16 метрге окуна жетюунде. Аланы керекис чыпыракларын, бутакъларын да кетерирге керек болды. Алай жерлерине тюрюлю-тюрюлю ауруула къатылмазча бла къатышдырылганы энчи раствор жагъадыла. Талтаны орталары бла ток бла

ишлеген орунла жюройдуле, керек болса, ала адамны беш метр бийикликке кетюредиле. Арт беш жылда комбинатда бадыражаны «Физула», «Онза-Заден» гибридрлени ёсдордиле. Ала бирисилден эсе асламырча тирик бередиле. Татыулары эми качественурагы болгъаны ючюн алагъа рынокка сурам да уллуду. Бюгюнлюкде комплексде 280 адам жууанды. Предпритие ишин жетишимли бардырғаны ючюн 2012 жылда окуна бадыражаны «Физула» тюрлюсюнден бир квадрат метрден 52 килограмм тирик алып, рекорд саганды.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

Энтта да бир «Кюн шахар» Майскийде ачылганды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Майскийде жашаганы КьМР-ни Муслиманлары дини управленисны председатели орунбасары Мисирланы Хьзыр да алгышлаганды, саугагы улуу сагъат, сурат да бергенди. «Билемисиз,

республикада, регионда эм Россейде бардырылган кеп торлю интеллектуал марафонлагы кытышып, айрымалы болган школугагы - Алина Юнйеге била Артур Тавошго бергенди. «Муну Нальчикде «Кюн шахарга» жюриогенле ишленди. Ол декабрьде Терекде аллай мекямны ачканды, энди сиз да аны башхага берликсиз», - дегенди КьМР-ни Билим Бюроу Аранда. Андан сора кьонакыла объектине кирип кыраганды. Нина Емузова анда алгын казначейство орналганын, энди уа сабийлеге бек тап жарашдырылганын, хар кергеги да болганын айтып бергенди. «Кеси да «Фениксни» жыйырмажылыкк юбилейине саугагы. Бери жаланда Майский шахарда жашагана угай, району нда баша жерлеринде да сабийле кериге болукдула. Бир жолга 300-400

ХОПЛАЛЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

Жыйылыу

Келгенле мында жарыктык, ангылаулык эмда болушлык табадыла

КьМР-де Адамны эркиликери жаны бла уполномоченныйде эксперт советни жыйылыуунда а органы озган жылда ишин эсептери чыгарылганды. Ага республиканы Башчысында сабийле эркиликери жаны бла уполномоченный Светлана Тлинова, Жакыт патоганы башчы орусбасары Атталаны Жамал, советни шахарладе эм районладе келечилери кытышганды.

Жыйылыу алгышалаудан башланганды. Право нызамны сактау кызымдалууну айтылау улуу кыйын сауганын аны юбилейине бла байламлы Юрий Рцено, Ильяс Теуважы сыйлы грамотала бла саугаланганды, Татьяна Герасимовагы уа удостоверение берилгенди.

Докладны Адамны эркиликери жаны бла уполномоченный Зумакулланы Борис этгенди. Ол билдиргенге керге, ол кезинде таргыштыла 988 эдиле - алгындан эсе азырак. Тормеледе олтурганладан, дозанине эм следстве органыны ишлерине даула да кейбегенди. Алай дарманла бла жалчытуга, содлени социал пробле-

предприятияладе, билим беруу учрежденияладе эм Аманлыкчыны терликерине жолуктуруу управленинда (УФСИН) болганын билдиргенди. Уполномоченный жашуу журтла бла байламлы эркиликери бузулганын юсюнден 34 таргыштыла кыраганды. Аланы асламысы социал фатарла бла жалчытуу, оюла турган юйледен кичирюю, жаш юйюрге турмуш белгилери иттирип берилгенге ача блеюу, аксоз эм ата-аналары кырамай кыюгын сабийлеге юйле беруу эм башха проблемала бла байламлы эдиле. Коммунал жумушлагы налог телеуде болушлык излегенде да бар эдиле. Адамланы таригеле дайымы турганладан кыйындыла, ала ачканынын жетишдирилмейдыла. ЖКХ-ны жумушларыны качестваы да халкыны ыразы этмейди. Борис Мустафавич чертегине, кырал муниципал органлага бу жаны бла ишин тирилендирге заман жеткенди.

Социал юйени кзурулушуна ача блеюк башларга, аны ючюн федерал болушукну да хайырлангырга керекди. Кеп кылат журтла дайым ишленди, алай ала аны араларында социал юйле жокну орунундадыла, алагыа очередь жеринден темпейди. Фатар алгыга кезилеринде 1364 аксоз сакылды. Фатарны очередьден тышында берууну юсюнден 371 сюд оюу толтурулмай турады. Уполномоченный бу проблемга эс бурганлай туркуду. Чекленген онглары болган адмалага болушукну да унутмазга керекди. Бу жаны бла кеп зат тамамланды, алай ала сакыаткыларын сезмезме мадарла

толуусунай этилмейди. Арт заманда ана тилеге юйртною проблемасы да болмаганын кетиргенди. Аны юсюнден асламын информация органлада, Интернетде да аслам материалла чыккандыла. Интеллигенция, жамуат организацианы келечилери, алиме, культура ишчилери аны бла байламлы жарышлары КьМР-ни Башчысына жазып игенди. «Юйюрге селешмеселе, ана школда юйретмеселе - ана илелди. Сабийлеге ана тилин, туус тилин да тынчылы юйретге тиийшиди», - деп чертеген докладчы. Зумакулланы Борис газеттерибиз ыйкыгыга юч керге чыккыганларын да терге санаганды. «Эльбрус» басма юйно продукциясын сатуу эм жаны бла аны директору керширге керекди, авторлагы уа басмагаларын кырамай сатып алыгыга кесирине тошеди, дегенди ол. Быйлады толруениени сылтауларын аныгылаган кыйынды. «Не торлю болушуда да уа информация органлага тиере жармай эди», - дегенди Борис Мустафавич. Ол бу проблеманы Парламентте да кетирююлн айтканды. Кесини оюму айт, Атталаны Жамал уполномоченный улуу иш тамамлаганын чертегенди. «Адамла сизге ыразылыкларын да дайым айтадыла. Чыгарган кыталарыгызда жыйган сынамгыыз керюнеди, ала бла жаныгы бичи республикада угай, кыралны жер-жерлеринде кепте да хайырандыла. Борис Мустафавич тутхан ишине жууалгы кезден кыраганын, адамлыгы бла да белгилиди, аны аппаратында да аллай инсанла жыйылгандыла. Адамла сизге ийнандыла, аны ючюн келип жарышларында айталдыла», - дегенди ол. Светлана Тлинова сабийни эркиликери жаны бла институт ишлеп башларына Борис Мустафавич улуу кыйын салганын эсертгенди эм мында арысында да адамланы эркиликери жаны бла уполномоченный бла бирге ишлерине ышанганын айтканды. Ыразылыкларын профсоюздан Фаина Бакова эм эксперт советни члени Каральби Бесланев да билдиргенди. Жыйылыуу ахырында эксперт советни оюулары кабыл керюгенди.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия. Суратла авторундула.

Депутатла школгагы деру окутууну кыайгысын кергенди

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Докладчы дагыда Сабийлеге талпыктыга мадарла этуно миллет страгетиясыны (2012-2017 жылла) Координация советини жыйылыууну эсептерине керге, 2021 жылга эки-айлык балачыкыладан башлап чыккылыктыла деру да - барысына да сабий садлада жерле табылгыча этерге деп аллай борч салынганын белгилегенди. Аны ючюн, юйретуучилени, устандыны да усталыкларын кетирюге, муниципал координация совете кырагыга керек болушуда да, ол иш шендөөн окуна кыюлга алынганды, дегенди Ирина Шенткова.

Ол республиканы школгагы деру билим берген учрежденияларнда федерал кырал стандартны кийриу жаны бла мадарланы планы кылай толтурула турганын юсюнден да билдиргенди. «Доступная среда» федерал кырал программаны чеклеринде 2016 жылдан билим берилгенде кемчилликери болганда да билим беруу учреждениялага жорююлгыча, окууна да мадарла этилгенди: пандуса, белгиле, учаламазыкк полла, терк окуна болушукну чакырырач кнопкала,

эчи шинтикле салынадыла. Алагы жаралуу окуу, реабилитация эмда компьютер оборудование алынадыла. Школгагы деру билим бергенде проблемаланы кетирюно юсюнден оюму Нальчикде 23-чу номерли «Берёзка» сабий садны директору Анжелика Хашукова да билдиргенди. Ол инклюзив амал бла окутуу, хушерли сабийлеге болууу, ишпеледе аш бла жалчытуу, кышак билим беруу бла байламлы кеп соруулары тура эткенди. Парламентарийле да усту кадрланы казырлауу, группаыла мадардан артык толгыларын, диспансеризацияны, эчи иели учрежденияны контроль этилгенди. Буге айтылган оюмданы аста алуу бла тиийши структуралага эсертюу этилгенди. «Школгагы деру билим беруу системада бек башы - сабийлини оюун, ала бла ишлей билген, хушерликери да болган бийик профессионал кадрлардыла», - дегенди Светлана Азимова, жыйылыуу эсептеринде чыгара. **КьМР-ни Парламентини пресс-службасы.**

Яслиде бла жалчытуу

Шимал-Кавказ федерал округу аслиде кышак жерле кырагыга федерал бюджетден 5 миллиард сом чаклы бир блеююну окуду. Аны юсюнден РФ-ни Президенту оюу эткенди. Ага керге, Дагыстан - 1 миллиард сомдан кесиринде Ингушетия - 514 миллион, Кьабарты-Малкзар - 499 миллион, Карачай-Черкес - 337 миллион, Шимал Осетия - 538 миллион, Ставрополе - 513 миллион сом алындыла. Бек кеп ача Чеченге тошеркиди - 1,3 миллиард сом чаклы бир.

Брахатлыкны бузарга кюрегендеге - тиийши жууап

Шимал-Кавказда террозимге кырауу керге жетиши болгонды, бондоподлыны кырагыга кююлдан келгенди, дегенди Террозимге кырауу миллет комитетини Башчысы кенгешчи Андрей Пруздовский барза кюн бардырачк пресс-конференциясында. «Алай кеслери алларына кыралган амалыкчыны бла бондот кырауны оюгурюу бла брахатлыкны бузарга кюрегенле бардыла. Ала кшар ишлери Интернетни юсю бла бардырадыла, жаш адамланы, мында кылып, террозилук этерге чакырадыла», дегенди ол.

Тогуз проекте - жети миллиард сом

«Шимал-Кавказны оюнуууу корпорациясы» быйыл битеуу багалары 7 миллиард сом болгон тогуз проектин толтурууа мурат этеди. Ол аханы 40 проценти чаклы бирин а биргиуу кеси блеюду. Компанияны пресс-службасында билдиргенлерине керге, алты проект эс мекк бла байламдыла. Аладан бирине керге, Кьабарты-Малкзарда 64 гектарда терк бахчала салынырыкыдыла эмда 5 минг тоннадан аслам жемиш бла кетет сакыаргы болушук объекте ишлендирилди.

КьМР бла Австрия байламлыкыла жарашырадыла

Россияны Президентини Владимир Путин бла Австрияны канцлери Себастиан Курц Москвада кюл салган документтердин бирине керге Кьабарты-Черкесини бла Австрияны Тироль Федерал жерини правительстволары араларында байламлыкыла кючлендирилди. Билтыр КьМР-ни Башчысы Тимурланы Рашит, Атаматта кырал жумуш бла болгонунда, Тирольн тастагысы бла саугуу-алуу, илму-техника, социал эмда туризм жаны бла бирге ишлеуно юсюнден келишимге кюл салгын эди. Быйыл о австриялы келечиле Кьабарты-Черкесге келирге айтадыла.

Осетияны этмеги - эм татылуу

Специалисте Шимал Осетияны этмеги СКФО-да бек татылуула санагандыла. Устала Дагьстанын, Ингушетияны, Шимал Осетияны, Чечени эмда Ставрополе крайны туралгын батондарындан он торлоон ашан керегенде да, Владикавказдагы чокчосто, кыраууусу жаны бла да битеуу тароула келишенин тохташтырылдыла. Грозныйн Бла Кисловодскени этмектери уа бек осалга саналгандыла.

Чечени дин ахулары - Египетде

Чечен Республиканы келечилери ЧР-ни Муслиманларын дин управленисны председатели Салах хаж Меживени башчылыгында Египетти президентини себеглиги бла бардырылган халкыла аралы конференцияга кытышгандыла. Анда сь радикализиини сылтаулары, ол салтан кзурулуны эмда анга кырауу союулуно юсюнден бардыла. Кайрагиди дин форум ислам дуниясы 57 кырапандан алынган жыйгонды. Анда сунеше, Меживе Чечен Республика террозимни хорлогон дуняда жонгы кырал болганын айтканды.

Америкалы технологияла бла

Дагьстан Республиканы Промышленносте эмда Сатуу-алуу министрствосунда АБШ-дан кыюнокыла СГСР-ини компанияны производство оборудованиены техника документацияны бла технолоогиларын бергенди. Ол оборудование чыкпаган-кылауууны жонгундан хайырланууда эм жонгыга бла кымыттыгы садалады. Аны синча хулада Дагьстанда кырауу тургын беш экотехнология паркта салырыга белгиленди.

Информативстволаны билдирююгенде керге **ТЕКУЛАНЫ Хауа** хазыраганды.

Эсепле

Жаш профессионаллагы - майдалла, сертификатла, тортла

Жаш профессионаланы («WorldSkills Russia») экинчи регионла аралы чемпионатны кыууанчы халда жабилганды. Ол Кьабарты-Малкзарны «Кзурулушук» колледжинде тьрт юн барганды. Анга республиканы кеп районларын эмда шахарларындан жаша бла кызыла кытышкандыла. Ала торлю-торлю иштин усталыкыла кесирини хушерликерин кергозгөндиле. Эршиуилеге кыюлгунганды барына да бирча заман блеюнгенди. Хар модельерини,

сваршикни, агъач устаны, кзурулушукну, аш хазырауучуну, робототехника бла кюрегенни ишлерине дайым да ючюшертюшюр эксперт кыраай эди. Конкурсантланы асламысы алагыа берилген борчланы тынгалы толтургандыла. Быйрым кюн ала кыууанчы халда саугалангандыла. Жаш адамланы алгышларга КьМР-ни Парламентини, Правительствоуну, торлю-торлю министрстволаны бла ведомстволаны, профсоюзланы келечилери, иш

беруучюле, республиканы билим беруу учрежденияларыны башчылары да келген эдиле. Хычууун жумушуну КьМР-ни Правительствоуну Председателини орунбасары - билим беруу, илму эм жаш телюно иш бери жаны бла министр Нина Емузова башлаганды. Ол чемпионатны кырагандыла. Ача кытышкандыла да жюрек ыразылыгынын билдиргенди. «Бу жашланы бла кызыланы ишленгенлерине кырап, сукталаны тургыбанма. Бир жаш а, хали осал болганын ала кырамай, эртенликенден индиге деру тохтамай ишленгенди. «Кюй, арууп турса, - дегенлеринде да: «Угай, манга ышангып жибергенди бери, тенглирени мудах этерге сыймейме», - деген эди. Индиге алада уа анга терк болушук берген машина чакырыргыга тошгенди, аны болушукка этпегендеринде, сокур чегиси атылыгыра жетип тура эди. Насыкпа, операция тап этгенди, бюгюнлюкде жашны хали ишге айланганды. Мен а, ол улуу туюлду эсе да, жетигилден дайме. Ма аны ючюн тиийши бол-

ганды саугагы да», - дегенди. Андан сора сахнада орнатылган улуу экранда конкурсантланы ишлей турган кезуилерин кергозгөткенди. Аланы хар бири да иш кетюлюккери, арий-тал билмегенери, хушерликтери, алгы иттилуери бла да экспертлени сейриге квалдыргынды. Ызы бла саугалауу башланганды. Хорлагылагы алынган, экинчи, ючюнчю жерле чыккылагыла кючюш эм доммак майдалла, сертификатла, тортла да берилгенди.

Ол кюн чемпионатны бардырыгы болушанлагы эм спонсорлук этпегенге, ол санда «КьМР-ни профсоюз организациларыны биргиуу» союзу председатели Фатимат Амоковага, КьМР-ни урунуу, иш

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

Суратгон жылга - сураттада

Суратдагы кызыл барысы да таууладыла. Бир звено болуп ишлеп тургандыла. Ала тютюн ёдюрдендиле.

Солдон оннга: Атабийланы Мариям, Бапыланы Фатимат, Бапыланы Рагымат, Дондуланы Фатимат, Акъоблатланы Бабилжан.

Сурат 1958 жылда Къаракъумстанда Къаракъумызда алынганды.

Тегерек стол

Келишиулюкню бегитиуню амалларын излей

Бу кюнде Къабарты-Малкъар аграр университетде КъМР-ни Граждан обществону институтлары бла байламлыкча къурау змда миллеттени ишлери жаны бла управлениисыны себеплиги бла бардырылган «Тегерек столда» келишиулюк, бир бирге тегулю болуу хал сакъланыр ючюн, не этерге кереклисини юсюнден сёшешигенди.

Бек алга управлениисыны башчысы Анзор Курашинов ведомство жамауат эм дин организациала, политика партинала змда къыраллада жашаган ата журтуларыбыз бла къалпай ишле бардырылганларыны юсюнден тынгылы халар айтханды. «Кюшю республикалада,

биздеча, жамауат организациалага ачык болушан адет жоъду, биз а ол системата аха бла да себеплик этебиз», деп, ол оюмуна шагъатха талай шарт да келтиргенди.

Арт беш жылны ичнде республика социал магъаналы проектлеге 100 миллион сом бёлгенди. Ол ахчагъа 500 проект толтурулганды. Ол а Шимал Кавказны битеу субъектлеринден зсе кёлдо. «Тегерек столга» КъМКЪАУ-ну змда Искусстволаны Шимал-Кавказ къырал институту студентлери докладла хазырлагъан здиле. Сёз ючюн, Гамайланы Зукура жаш адамланы араларында чыкълануу къуагъаланы сыктауларын змда аланы

болдурмауну амалларыны кеси ангылагъанча кёргозгенди. Диана Шериева миллеттени араларында халны юсюнден оюмун айтханды. Баккуланы Фатимат а экстремизмни бла радикализмни проблемаларыны ачыкъларгъа кюрешигенди.

Тюбешуно ахырында Анзор Курашинов этносаланы, конфессияланы да араларында келишиулюкге себеплик этген ишле араларында магъаналы болгъанларын айтып, юлгоге «Къонакъбайлыкъ» про-

ектни келтиргенди. «Ол республикада угъай да, андан тышында да кент жайыл, халкъы аралы болганды. 2009 жылдан бери анга торлю-торлю миллетледен 600-ден артыкъ жаш адамгъа 300 юйюр къонакъбайлыкъ этгенди. Сёзюсю, бу проект бир бирге тегулю болуугъа, отгурулу кездеш къураууга улуу юлюш къошады», деп чертгенди.

ХОПАЛАНЫ Марзият, Суратланы автор алганды.

Пенсия фонда

Белюм адресин тюрлендиргенди

Къабарты-Малкъарда Пенсия фонду граждандланы, организациаланы эм старжаваланы ишлери жаны бла белюмю башха жерге кёлгенди. Аны жаны адреси былайды: Нальчик шахар, Чернышевский атлы орам, 181-чи юйно 1-чи къатысы, 101-чи кабинет.

Бу бёлгенде граждандла эм организациала пенсия бла байламлы жумушларын толтуралыкъдыла, ала тарыгууларын бла тилеклерин телефон бла сёшеши, жазып да билдире алыдыла. Анда «исси» змда да ишлейди: 8(8662)-42-00-30; 8(8662)-42-00-29; 8-800-200-09-77. Анга къыралны къайсы регионундан да хакъсыз сёшеширге болуукъду.

ХАБИБУЛЛАХАНЫ Зульфия.

ЖАНДАУУРЛУКЪ

Пицца этерге юйренгенди, зигу кезиу хычинлеге жетгенди

Нальчикде Уруну, иш бла жалчытуу змда социал къоруулараны ачыкълануу болмагъанла бла ишлеу жаны бла белюмюю таматасы Амина Бодракваны

сора уа кеслери ашагъандыла. Аланы аниматорла да булжухтандыла, спорт эришлеу къурагандыла, торлю-торлю оюнала бардыргандыла.

Гузиланы Лейла.

башчылыгында жандауурлыкъ акцияла терк-терк къураладыла. Кёл болмай да «Радуга путешествий» деген сабий турист агентство бла бирге санларында къыяулары болгъан, кёл сабийли, къышан жашау болгъан тютюн юйюрледен чыкълануу жашчыкъланы бла къызчыкъланы кезиуле кер къуандыргандыла. Нальчикни эм улуу сатыулау араларында бирине - «Галерея» - чакъыртып, татлы ашарыкъла чыла сыйлагандыла.

Анда балачыкъла эки сагъатдан артыкъ тургъандыла. Пицца этууге къатышхандыла, хазыр болгъандан

-Быллай акцияланы хар айдан ёдюрюрге келишгенбиз. Пиццадан сора пирожное, хычинле этиу жаны бла да мастер-классла къуарыкъсыз. Дагъыда Атажукимин терех бяхасчына, зоопаркка да элтир муратыбыз барды. Санларында къыяулары болгъан, «кюн» жашчыкъланы бла къызчыкъланы да не къадар къуандырыр ючюн къобдан келгенини артыкъ тоюпюсю, дегенди тургентствону директору Гузиланы Лейла.

-Быллай тюбешуледен, оюналдан сора саусуз сабийчиликни кёлери жарийдыла, башхала бла ойна-

гъа да энликдиле. Бююн бери сауукъулу балчыкъланы да чакъыргъанбыз, къарысузгъа болушурга гитчеликден юйренсинле, шувёла болсунла деген хыялсадан. Бизин быллай проектлерибиз дагъыда кёлдо. Алагъа биз «Жюрек халаллыкъны жери» деп атагъанбыз, дегенди Амина Бодраква.

Ол «Радуга путешествий» тургентствого, бир-бир предпринимательлеге да быллай ишлеге себеплик этгенлери ючюн жюриге ырызгалыгын билдиргенди.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият, Суратланы автор алганды.

СЫНАУ

Хар мектепни - сыйлы насийхатчысы

Чегем району билим беруу управлениисыны башчысы Жанна Аришева айтханга кёре, анда битеу да жыйырма бла беш профиллий учреденде ишлейди. Ала да окутулмааны саны аты минг бла сегиз юзюге жетеди. Онжети сабий садха юч минг бла беш бала жюрюйдю.

«Бююнлюкте ууакъланы барысына да табылганды жер, алай жууукъ заманда Чегем шахарда, Нартада, Каменкада, Янкойда жангы садла ишлерге керек болуукъду. Нек дегенде демография хал игиге тюрленгенди, - дегенди Аришева.

Ол Янкойда Сакинат Воронова ачхан садикни ачысы сынагъа санагъанды. «Сёзюсю, саулдай да республикада быллай жууаплы ишде биринчи болгъан, бам, къыйын эди, алай тюршириуну жигерлиги, къатылыгъы, къурау хунери нени да хорлагъандыла», - дегенди.

Огъарыда айтылгъан тийрени мектеплеринде башлангъан классна окуучулары эм тамата класслада къолайыкъ юйюрледен сабийле логотипи багъала бла аш-суу аладыла. Школчуланы токъсан эки проценти окуу китап-ла бла хакъсыз жалчытылынгларын да билдиргенди.

Окутухан тынч тоюлюдю, алай кюнден-кюнге жийылгъан сынам болушды, ишбизини тап къуаргъа къошумчулукъ этеди», - дегенди Аришева.

Мында дагъыда бир ахшы тёрё барды: хар школ бир къуаум абадан адам бла байламлыкъ жюрютеди. Таматала сыйлы кенгешчиледиле, не заманда да акыл сёлери бла болушурга хазырдыла. Жаш тегулю бла абаданланы араларында байламлыкъ юзюлмегени, ала бир бирлерин эшитгенлери, билгенлери къуандырады.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

Спорт

Россейни биринчилигине хазырланадыла

Белгий спортчу эм тренер Азамат Нормановну хурметине Саратовда каратеден регионал аралы турнир бардырылганды. Анга Татарстандан, Къалмыкдан, Къабарты-Малкъардан, Пенза, Волгоград, Самара, Саратов эм башха областладан 400-ге жууукъ адам къатышханды. Аланы араларында Элбурс району олимпиада резерви ючюнчо жерге Керим Аллахаджиев чыкъланды. Ол андан иги да сермешалыкъ эди, алай саулуугуна чып тогшени чырмаганды.

Бу жыл санда жашлада оюнчоно жерге Керим Аллахаджиев чыкъланды. Ол андан иги да сермешалыкъ эди, алай саулуугуна чып тогшени чырмаганды.

Спорт

Спортчуланы тренерлери Руслан Нахушев билдиргенге кёре, Эльмира Керимова бла Керим Аллахаджиев Россейни биринчилигине къатышурга эркинликни къоруулагъандыла. Ол а

Спортчуланы тренерлери Руслан Нахушев билдиргенге кёре, Эльмира Керимова бла Керим Аллахаджиев Россейни биринчилигине къатышурга эркинликни къоруулагъандыла. Ол а

мартны ахырында Омск шахарда бардырыллыкъды. ТЕМИРЛАНЫ Анатолий, СУРАТЛА: спортчула тренерлери Руслан Нахушев бла.

Къаты кюрешни юсю бла келген жетишим

Нальчикде мас-рестлингден Кавказны кубоу бардырылганды. Бизин республикада ол ючюнчо керек къуралады. Анга Къабарты-Малкъардан, Ставрополь эм Пермь крайладан, Москвадан, Чувашиядан, Свердловск областында билдиргенди. Ол андан иги да 100-ден аспам спортчу къатышханды.

«КУБОК КАВКАЗА»

Эришуге келген регионларында хорлагъанлары себепли мында маддала оюнчоно кюреш къаты барганды. Мас-рестлингден спортчула бир бирлеринден такъны сыйырыгъа не да ны кеслерины жанына тартыргъа керекдиле. Бирде анга такъийкъ ала кетедиле, бирде улу

кёбюрек заман керек болуукъду. Эки минуту ичинде ким кюлю болгъаны ачыкъланмаса, арбитр эришюну тохтаатады эм жангыдан сынашурга буорады. Мында да аллай кезиуле кёл болгъандыла, бююнда улу ауурлуукъда.

Ма аллай къаты кюрешде республикабызны командасы эки алтын, жети кюмюс змда ол доммакъ майдал къатханды. Бу эришюну эселлерине кёрле уа энди Къабарты-Малкъарны Россейни чемпионатына къатышырыкъды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Абаданла бла устаракъла аланы жунчутмагъандыла

Нальчикде спорт гимнастикдан республиканы биринчилиги бардырылганды. Анга Къабарты-Малкъардан, Дагъыстандан, Чеченден бла Ставрополь крайдан 2008 - 2011 жыллада туугъан спортчула къатышхандыла. Анда Элбурс райондан къызчыкъла жетишмилли болгъандыла. Бэлла Губашева, экинчи жаш тегулю спорт разряд программлада кесинден абаданууларны да озул, алтын майдал къатханды. Доммакъны Байдаланы Милена бла Османланы Диана алганды. Быллай эришуде бирин-

чи кере сынашханла Жаппуланы Инара бла Дана Джумалиева да усталыкларын кёрютгендиле. Биринчи уа эркин упраженилада айырмалы да болгъанды. Аланы тренерле Инна Варакина, Наталья Губашева бла Ольга Наджафарова юйретедиле.

Гимнастика энди апрельде Олимпиада оюнланы эки кере призёру Елена Продуновага аталгъан регион эришуге къатышырыкъдыла. Анатолий ТЕМИРОВ, СУРАТЛА: Элбурс райондан гимнасткала Елена Продунова бла.

Билдирли

Байрам концертге чакъырабыз

КъМР-ни Культура министерствосу Россей Федерацияны Миллет гардиясыны аскерлерини жер-төспею академиялы ансамблини Тишируланы халкъла аралы юнюне аталгъан концерти 7

мартда Музыкалы театрда бардырылгыны юсюнден билдиреди.

УЧРЕДИТЕЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Table with contact information for the Kabard-Balkar Republic Administration and Parliament, including phone numbers, addresses, and website information.